

Ako je to s tým naším odpadom?

Odpad produkuje každý jeden z nás a jeho produkcia na Slovensku z roka na rok rastie. Nižšie preto ponúkame prehľad produkcie základných zložiek komunálnych odpadov v obci Ivanka pri Nitre za roky 2021, 2022, 2023,2024

Produkcia vybraných zložiek komunálnych odpadov v Obci Ivanka pri Nitre.

	2021	2022	2023	2024
biologicky rozložiteľný odpad	438,61	587,614	727,72	954,11
objemný odpad	74,66	68,12	87,86	80,50
papier a lepenka	64,744	55,07	65,79	74,39
plasty	94,95	69,12	63,54	78,59
sklo	26,364	41,76	41,6	42,68
zmesový komunálny odpad	627,54	605,37	598,01	583,19

Chceme Vám dať do pozornosti hlavne množstvo zmesového komunálneho odpadu – teda odpadu, ktorý končí na skládke a pre obec a jej občanov predstavuje najväčšie finančné zaťaženie.

Aj keď má produkcia zmesového odpadu klesajúcu, stále ju možno považovať za **vysokú**.

Najlepšie obce v rámci Ponitrianskeho združenia obcí dosahujú ročnú produkciu zmesového odpadu pod 100kg na 1 občana za 1 rok. V **Ivanke pri Nitre** je to takmer **dvojnásobne viac (194kg/občan/rok)**.

A práve zmesový odpad je tým odpadom, ktorého cena za likvidáciu každoročne rastie.

Vedenie Vašej obce sa k tomuto problému postavilo veľmi zodpovedne a rozhodlo sa zredukovať vývoz zmesového odpadu o polovicu. Obec sa tak pripravuje na legislatívne povinnosti.

Čo sa teda mení a prečo?

Mení sa spôsob, ako budeme na celom Slovensku nakladať so zmesovým komunálnym odpadom.

Od 1.1.2027 sa totiž už nebude môcť skládkovať **neupravený zmesový komunálny odpad** tak, ako je tomu v súčasnosti.

Od tohto dátumu bude musieť zmesový komunálny odpad prejsť postupnou úpravou, ktorá v sebe zahŕňa dotrielenie tých zložiek odpadu, ktoré by sa dali ešte ďalej využiť ako napríklad sklo a kovy.

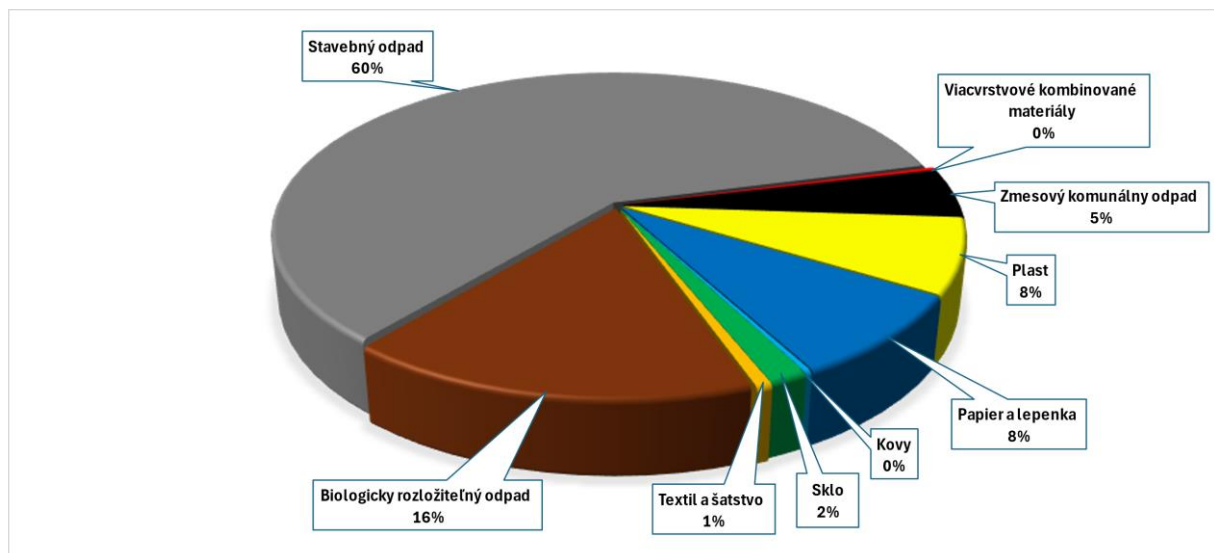
Avšak za najväčší problém slovenského zmesového komunálneho odpadu je vo všeobecnosti **považovaný vysoký podiel biologicky rozložiteľných odpadov** (teda tráva, burina, ovocie a zelenina).

Bio odpad uložený na skládkach tvorí metán - plyn ktorý je 25krát škodlivejší ako CO₂. Aby nedochádzalo k tvorbe metánu, je nutné „zelený odpad“ najskôr stabilizovať. Následne sa takýto takzvaný „šedý kompost“ využíva ako rekultivačná zemina na zásyp skládok.

Pre mestá a obce na Slovensku to v praxi znamená, že zmesový odpad bude drahší. Výrazne drahší! Je preto dôležité, aby každý z nás minimalizoval množstvo zmesového odpadu dôkladným triedením v domácnostiach, domácim kompostovaním a využívaním možností, ktoré ponúka zberný dvor v obci alebo zberné miesto pre zber zeleného odpadu.

Skutočnosť, že vo Vašej obci je čo zlepšovať potvrdila aj Analýza zmesového odpadu, ktorú sme realizovali koncom roka 2024. Jej výsledky uvádzame nižšie:

Analýza zmesového komunálneho odpadu – obec Ivanka pri Nitre / rok 2024

Avizované zvýšenie cien odpadov je aj hlavným dôvodom, prečo sa už takmer všetky obce v Ponitrianskom združení rozhodli znížiť frekvenciu zmesového odpadu z frekvencie 1/14 dní na 1/28 dní.

Váženie zmesového odpadu a jeho evidencia

Keďže zmesový komunálny odpad výrazne zdražie, starostovia obcí Ponitrianskeho združení sa rozhodli zaviesť váženie tohto odpadu. Obec tak získa presný prehľad o množstve vyprodukovaného odpadu v rámci domácností, presnom počte vyvezených nádob a ich konkrétnej hmotnosti tak, ako je tomu pri vývoze bio odpadu, papiera alebo plastov. Všetky tieto dáta poslúžia obci pre kontrolu zberovej spoločnosti. Zároveň tieto údaje ukážu konkrétne správanie sa jednotlivých domácností pri nakladaní s odpadom.

Za posledné roky sa totiž ukazuje, že medzi jednotlivými domácnosťami sú **veľké rozdiely** v triedení odpadu. Sú domácnosti, ktoré napríklad vykladajú čiernu nádobu na zmesový odpad 1x za dva mesiace a naopak sú domácnosti, ktoré vykladajú čiernu nádobu každý vývoz, prípadne majú viacero čiernych nádob. Tieto rozdiely sa potom prejavujú do produkcie odpadov jednotlivých obcí, čo sa následne prejavuje aj v rozdielnej výške poplatku za komunálne odpady medzi jednotlivými obcami.

Skutočnosť že niektorí občania odpad vôbec netriedia sa nám teda potvrdila aj pri spomínanej analýze nádob na zmesový odpad vo Vašej obci.. **Treba si uvedomiť, že za vývoz plastu, papiera, skla a kovov obec neplatí žiadne poplatky pokiaľ sú tieto komodity vytriedené v nádobách na to určených. Ak Vám kapacitne nepostačuje, napríklad nádoba na papier alebo plast , môžete si na obci objednať ďalšiu.**

Ak Však budete naďalej všetko hádzať do jednej čiernej nádoby, tak zbytočne platíte za niečo, za čo by ste platiť nemuseli!

Cieľom triedenia odpadu je práve minimalizácia množstva zmesového odpadu, vďaka čomu obec a teda aj všetci občania môžu šetriť nielen životné prostredie, ale aj svoje peňaženky. Koľko teda obec zaplatí za odpady v budúcnosti môže ovplyvniť každý jeden z nás.

Obce budú meniť systém!

Možno sa teda pýtate prečo ľudia netriedia odpad? Iste by sa dalo sformulovať niekoľko odpovedí, no v zásade platí jedna a to, že nemajú motiváciu. Aj vo Vašej obci zatiaľ platí tkz. Solidárny systém. Všetky náklady na odpadové hospodárstvo sa jednoducho vydedia počtom obyvateľov a obec vyrubí rovnaký poplatok pre každého občana bez ohľadu na to, kto koľko vyprodukuje vytriedi.

Dobrou správou je, že tento systém sa vo Vašej obci zmení. Počas roka 2025 bude Vaša obec nastavovať nový systém. Od 1.1.2026 občania už teda nebudú platiť rovnako, ale každý si zaplatí za odpad, ktorý vyprodukuje. Inými slovami – ak niekomu nepostačuje mesačný zvoz zmesového odpadu, môže si kľudne požiadať aj o 10 nádob. No musí počítat s tým, že zaplatí 10 násobne viac ako občan, ktorému postačuje jedna nádoba.

Večná téma – ako správne triediť odpad?

Plasty + Kovy + VKM – Takmer všetko plastové patrí do plastu! Ide hlavne o PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (sladkostí a slaností), obaly od drogerie, čistiacich prostriedkov, ale aj plastové hračky a podobne. Ak máte väčšie množstvo plastov môžete pokojne vedľa vašej nádoby vyložiť aj vrecia s plastovým odpadom. Ak sa potrebujete zbaviť plastových výrobkov väčších rozmerov určite využite zberný dvor. Spolu s plastami sa

zbierajú aj kovy a viacvrstvé kombinované materiály = obaly, ktoré ľudovo nazývame „tetrapaky“. Ide o tzv. nápojové kartóny od mlieka, džúsov a podobne.

Čo nepatrí do žltej nádoby - silne znečistené obaly, podlahové krytiny, obaly od nebezpečných odpadov ako sú pesticídy, chemikálie, farby motorové oleje a pod.

Papier: noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny, papierové tašky. Ak máte kartónový papier väčších rozmerov, využite možnosti zberného dvora, kde môžete takýto papier odovzdať.

Čo nepatrí do modrej nádoby – použité plienky a hygienické potreby, nápojové kartóny, alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov.

Bio odpad – kuchynský odpad, zbytky ovocia, zeleniny, starý chlieb, tráva, odrezky zo stromov, lístie, burina, usadenina z kávy, čajové vrečko, papierové servítky, vreckovky, piliny a hobliny.

Čo do hnedej nádoby nepatrí - kosti, uhynuté zvieratá, exkrementy zvierat, plasty, guma, sklo, cigaretové ohorky a pod.

Domáce kompostovanie (kompostéry a domáce kompostoviská) – ide o najekologickejšiu a pre občana aj o najlacnejšiu formu nakladania s týmto odpadom. Kompostovať môžete rovnako všetko, čo patrí do hnedej nádoby. Ak práve nechováte domáce zvieratá, určite využívajte domáce kompostovanie aj pre zbytky odpadov ktoré vznikajú v kuchyni, teda zbytky, jedál a podobne.

Sklo – sklenené fľaše, črepiny a podobne. Väčšie sklenené predmety môžete priniesť na zberný dvor.

Do skla nepatrí – porcelán a keramika – tento druh odpadu patrí do stavebného odpadu!

Zmesový komunálny odpad - odpad bez možnosti vytriedenia napr. použité detské plienky, naplnené vrečko z vysávača, exkrementy od zvierat, ženské hygienické vložky, kosti,

Do čiernej nádoby nepatrí – všetko čo sa dá ďalej vytriediť hlavne nie BIO ODPAD a stavebný odpad!!!

Zberný dvor

Na zberný dvor môžete priniesť:

Odpady ktoré vieme ďalej recyklovať:

- opotrebované pneumatiky
- sklo
- papier
- plasty
- polystyrén
- kovy
- komunálne drevo (starý nábytok, použité osb dosky, dosky, okenné rámy, dvere a pod.)
- stavebný odpad
- elektro odpad

Odpad ktorý nevieme recyklovať a musíme ho likvidovať na skládkach alebo v spaľovniach:

- nebezpečný odpad
- objemný odpad – odpad väčších rozmerov ktorý už sa nedá ďalej recyklovať napr. koberce.

Odpady z cintorínov:

- **plasty** – umelé kvety, kahance (áno aj tie zatečené od vosku)
- **bio odpad** – živé kvety, čečina
- **sklo** – sklenené kahance a podobne
- **zmesový odpad- NIČ!!!**

Zberné miesto pre zelený odpad:

- tráva, burina, kukuričné kôrovie, orezy zo stromov kríkov a inej zelene a pod.

Mgr. Michal Bakyta, výkonný riaditeľ Ponitrianskeho združenia obcí